

Hatalmi útbaigazítás

Szabadságunkhoz szorosan hozzátartozott a letartóztató hatóságnál való jelentkezés. A margittai szekuritátén újból kezdődött a fenyegetés: lesz gondunk magukra (most már magáz-tak), az elítéltek ne találkozzanak egymással. A néptanáccsal együtt kell dolgozni a szocializmus felépítésében. Magánházaknál gyülekezni tilos. Az ítélet csak fel van függesztve, de nincs eltörölve. Ha nem engedelmeskednek, újból visszakerülnek a rácsok mögé... Csupa jó tanács! Voltak olyan rabtársaim, lelkészek is, akikkel együttműködési (magyarul: besúgási) nyilatkozatot írtak alá. Sok megfélemlített megtette, és újabb terhet vett vele magára.

A beszerzés már a börtönben elkezdődött. Különösen

A Nagyváradi Református Egyházkerület Püspöki Hivatalától

246-p/1964 szám

V I S K Y F E R E N C
.....
lelkipásztor urnak

Kedves Atyánkfia !

A Román Népköztársaság Államtanácsának kegyelmi törvénye alapján,viszonyterte szabadságát és új életkezdesi lehetőséget kapott.

Mint hogy egy nyilatkozott, hogy továbbra is a lelkipásztori pályán kíván elhelyezkedni, - ezuton hozzuk szives tudomására, hogy mindaddig mig állami elismertetése is megérkesik püspöki kinevezéssel fog szolgálni, ideiglenes jelleggel, mint helyettes lelkipásztor.

Kinevezését a..... Nagyváradi esperesi hivatalban fogja átvenni, ezért e levél kézhezvétele után, jelentkezzen az egyházmegyei központban, a további teendők megtudása végett.

Életére és szolgálatára Isten áldását kérve bocsátjuk ki újra a munkaszere, azzal a szeretetteljes de komoly figyelemzetéssel, hogy igyekezzenek szolgálatában ugy megállni, hogy botránkozás nélkül való lelkiismerete legyen mind Isten, mind emberek előtt.

Atyafiui köszöntéssel :

Nagyváradon, 1964 október 2-án

Püspök
püspök

Püspök helyettes
püspök helyettes

Nagyváradai Egyházkerület Püspöki Hivatalától 246-p/1964 kinevezés ígérletéről.

Episcopia Reformată
Oradea
Str. Craiovei Nr. 1.
Nr. 204-E/1964.

ACT DE NUMIRE

In conformitate cu dispozițiunile art.126,punctul V.
alinatul b. ale Statutului Bisericii Reformate din Republica
Populară Română,prin prezentul act

N U M E S C

pe pe V.I.S.K.Y...FRANCISC..... la parohia reformată
P.A.L.E.H...raionul ORADEA...regiunea CRISANA.....
in calitate de preot suplănant pe data de 1 octombrie 1964.

Oradea, la 30 septembrie 1964.

Episcop :

Buthi

/ Buthi Alexandru /

Református Püspökség, Nagyvárad, Craiova utca 1 sz. Üisz: 204-E/1964. KINEVEZÉSI OKIRAT. A Román Népköztársaság Református Egyháza Statútuma 126. cikk, V. pont b. bekezdésének megfelelően jelen okirattal kinevezem VISKY FRANCISC lelkészt Hegyközpályi (Nagyvárad körzet, Körös tartomány) református parókiájára helyettes lelkésznek 1964. október 1-i kezdettel. Püspök (aláírás) /Buthi Alexandru/

rákapsoltak a szabadulás előtti időkben. Mindenkit külön kihallgatott a politikai tiszt: fehér lapot, írószerszámot tettek elénk. Csak írni kellett, amit a tiszt diktált. A gondolkozástól megkíméltek bennünket.

– Maga még mindig fenntartja nézeteit, amiért el van ítélve? – tette fel a kérdést kihallgatóm.

– Miért kellene megtagadnom azt, ami Isten szeretetével egyszerre vallja az ember, a felebarát, sőt még az ellenség szeretetét is? Miért lenne büntetendő ez a magatartás?!

Kihallgatóm nem válaszolt. Mintha valami elismerés bujkált volna tekintetében. A fehér lap úgy került vissza hozzám, amint kaptam: fehéren. Sem ő, sem a szabadulást követően velem foglalkozó kihallgató még csak meg se kísérelte beszervezésemet. Veszélyességi koeficiensem (minden rabot megszállalkoltak így) igen magas lehetett.

A sikeres zsarolás ára az önmegvetés. Túl sokba kerül, még ha csak az emberi méltóság elleni vétéknek minősítem is. Nem vagyok eladó, legyen áldott Szabadítóm, már elkeltem, nem aranyon, nem ezüstön, nem jobb parókián, fizetésen, egyházi tisztségen, bratyizáson: inspektorokkal, a vallásügyi szekus leereszkedő kézfogásán...

Jelentkeznünk kellett a püspöki hivatalban is. Mindkettőben! Lelkész kollegáimmal együtt léptünk be a hivatalos helyiségbe. Esetlenül csetlettünk-botlottunk a perzsaszőnyegen. A börtön betonja megszokottabb volt.

Három íróasztal mellett ültek a hivatalnokok. Egyszerű hivatalos mosollyal, sőt kézfogással fogadtak. A püspök, akkorra Buthi Sándor lett már Arday Aladár után, személyesen kívánt lelkünkre hatni. Síri csendben várakoztunk az előszobában. Senki sem kockáztatta magát a hivatalban elrejtett „poloskák” (titkos lehallgató műszerek) miatt.

Nyílt az ajtó, s kilépett rajta Melencu, a vallási inspektor. Futó pillantással vett tudomásul bennünket: Dési Zoltánt, Szilágyi Sándort, Karczag Sándort és engem. Most már a püspök is pontosan tudja, mit kell mondania nekünk, meg van adva a szöveg. Az első irodából egy másikba nyílt ajtó. Ott is a plüss fotelben a hatalom embere, a protokoll osztály vezetője (régebben káderesnek hívták, de az túl prolisan hangzott) bic-

K I V O N A T

a Nagyvárdi Református Egyházkerület Igazgatótanácsának,
1964. december 10-én tartott ülése jegyzőkönyvének határozataiból

5. szék

Püspöki jelentés az 1964. év második félévéről

Igazgatótanács felhívja a kegyelemben részesült lelkészeket, - akik továbbra is egyházkerületünk kebelében nyertek elhelyezést, - hogy hivatalos egyházi vezetőik rendelkezéséig jó szívvel és teljes engedelmességgel fogadják. Mindenkor és mindenben a kapott utasítások szerint járjanak el.

Igazgatótanács megállapítja, hogy a maga részéről mindent megtett annak érdekében, hogy a szótanforgó lelkészek, teljes jogú tagjai legyenek lelkipásztori kötelességüknek és az ő további szolgálatuktól függ, hogy a jövőben is ezekkel a jogokkal élhessenek. Emellett felhívja figyelmüket, hogy mint Hazánk, a Román Népköztársaság hűbéres állampolgárai, igyekezzenek állambatalomunk helyi szerveivel az állandó kapcsolatot fenntartani a azoknak népjóléti akcióiban, a béke ügyét szolgáló munkálkodásukban és szocializmust építő tevékenységükben teljes mértékben részt venni, késs szívvel és teljes hűséggel segítségükre lenni.

Igazgatótanács végül elrendeli, hogy jelen határozat az 5 lelkipásztornak írásban kiközbesíttessék.

A kivonat hitelesül:

A Nagyvárdi Református Egyházkerület Püspöki Hivatalától
231-V/1964 szék

Nagyvárad, 1964. december 13-án

Pianed
e.ker. főjegyző

Kivonat a Nagyvárdi Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 1964. december 10-én tartott ülése jegyzőkönyvének határozataiból.

centett felénk fejével. Majd a harmadik ajtó is megnyílt. Fején bíbor (!) kippával fogadott a püspök. Egyszerű falusi pap korában közletről ismertük.

Az „atyai” figyelmeztetések, a szekus-szöveg egyházira komponálva hangzanak: együttműködés a helyi hatóságokkal, minden feszültség kerülése, megkapjuk kinevezésünket. Mély hallgatás. Maga a csend beszél. Kopasz bőrtöni fejünk – ugyan mit gondolhatna? A sablon, a sablon, a sablon... Persze: a „poloskák” is csupa fül... Valami nyugtalanított.

– Legyen átkozott – szólaltam meg – az a feszültség, ami emberi természetemből adódik, de nem tehetjük továbbra sem, hogy ne vállaljuk azt a feszültséget, amelyet a Szentlélek munkál bennünk.

Szilágyi Sándor gazdagabb gyülekezetet kapott, s felajánlotta már ott helyben hét kicsi gyermekemre való tekintettel, hogy cserélhessen velem.

– Szó sem lehet erről. Mindenkinek oda kellett mennie, ahová rendelték.

Tisztelem ennek az áldott Szilágyi Sándornak készségét. Amúgy nem állt szándékomban más megoldást keresni. Így kerültünk családommal a hegyközpályi gyülekezetbe.

Később kiderült: nem minden ok nélkül kerültem városközeibe, szekus-közelbe, egyházfő-közeibe, informátor-közeibe... Mégis Isten-közelbe!